

**PROGRAMA CURSULUI DE
FILOSOFIE ANALITICĂ**
ANUL III FILOSOFIE SEMESTRUL AL II-LEA 2004-2005 2C

Lect. univ. dr. Gerard Stan

1. Obiective didactice:

- 1.1. Înțelegerea specificului filosofiei analitice în raport cu celelalte discipline filosofice;
- 1.2. Identificarea principalelor modalități de argumentare în câmpul filosofiei analitice;
- 1.3. Identificarea principalelor concepte și probleme ale filosofiei limbajului de inspirație analitică;
- 1.4. Surprinderea specificului filosofiei analitice continentale prin raportare la cea americană;
- 1.5. Găsirea unor argumente pentru a susține ideea că filosofia mai poate încerca să ne ofere o imagine asupra rolului limbajului în viața comunităților umane.

2. Temele cursului:

- 2.1. Începuturile filosofiei analitice: premise, reprezentanți, natura „metodei analitice” de investigare filosofică;
- 2.2. Analiza limbajului eticii în *Principia* lui Moore;
- 2.3. Sens, semnificație, reprezentare (Frege);
- 2.4. Filosofia atomismului logic (Russell);
- 2.5. Russell și teoria descripțiilor;
- 2.6. Înțelegerea limbajului ca “hartă a lumii” (Wittgenstein);
- 2.7. Înțelegerea limbajului ca “formă de viață” (Wittgenstein);
- 2.8. Problema limbajului în filosofia Cercului de la Viena; respingerea enunțurilor sintetice a priori; semnificația expresiilor limbajului științei;
- 2.9. Teoria verifiționistă a adevărului; Tarski și teoria semantică asupra adevărului; legătura dintre sensul enunțurilor și adevăr;
- 2.10. Enunțuri de observație; enunțuri empirice; enunțuri teoretice; distincția observabil-nonobservabil (Carnap);
- 2.11. Teoria actelor de vorbire (Austin, Searle); Semantica intențională (Grice);
- 2.12. Semnificație, referință și fixarea referinței (Kripke, Devitt)
- 2.13. Dogmele empirismului; traducerea radicală; inscrutabilitatea referinței; interpretarea radicală (Quine, Davidson);
- 2.14. Cotitura pragmatică a filosofiei analitice (Putnam, Rorty).

3. Bibliografie:

A) Texte principale:

- 3.1. J.L. Austin, *Cum să faci lucruri cu vorbe*, Editura Paralela 45, București, 2003.
- 3.2. R. Carnap, *Semnificație și necesitate*, Ed. Dacia, Cluj, 1972, pp. 266 - 316;
- 3.3. R. Carnap, *Depășirea metafizicii prin analiza logica a limbajului*, în vol. *Filosofie contemporană*, Alexandru Boboc (ed.), Ed. Gramond, București, 1995, pp.188 - 215;

- 3.4. Donald Davidson, "Radical Interpretation", în *Inquiries Into Truth and Interpretation*, Oxford University Press, 1984.
- 3.5. Gottlob Frege, "Sens și semnificație", în Al. Boboc (ed.), *Semiotică și filosofie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998, pp. 47-54.
- 3.6. H. P. Grice, "Meaning", în A. P. Martinich, *The Philosophy of Language*, Oxford University Press, 1996, pp. 85-91;
- 3.7. Saul Kripke, *Numire și necesitate*, Ed. All, București, 2001.
- 3.8. G.E. Moore, *Principia Ethica*, Ed. Du Style, București, 1997, p.105-145;
- 3.9. W.v.O. Quine, *Două dogme ale empirismului*, în vol. *Epistemologie. Orientări contemporane*, ed. Ilie Parvu, Ed. Politică, București, 1975;
- 3.10. W.v.O. Quine, *Word and Object*, MIT Press, 1960, pp.1-51;
- 3.11. Bertrand Russell, *Problemele filosofiei*, Editura All, București, 1997, pp. 26-37.
- 3.12. Bertrand Russell, "Despre denotare", în Al. Boboc (ed.), *Semiotică și filosofie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998, pp. 81-88.
- 3.13. Bertrand Russell, "The Philosophy of Logical Atomism", în vol. *Logic and Knowledge*, George Allen & Unwin, London, 1984, pp.175-281;
- 3.14. Richard Rorty, *Contingență, ironie, solidaritate*, Ed. All, București, 1998, p.33-61;
- 3.15. Richard Rorty, "Wittgenstein, Heidegger, și reificarea limbajului", în vol. *Pragmatism și filosofie post-nietzscheană, Eseuri filosofice 2*, Editura Univers, București, 2000, pp.87-111.
- 3.16. John R. Searle, "What is a Speech Act?", în A. P. Martinich, *The Philosophy of Language*, Oxford University Press, 1996, pp.130-140;
- 3.17. Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, Ed. Humanitas, București, 2001;
- 3.18. Ludwig Wittgenstein, *Caietul albastru*, Ed. Humanitas, București, 1993.
- 3.19. Ludwig Wittgenstein, *Cercetări filosofice*, Ed. Humanitas, București, 1994;

B) Texte secundare:

- 3.20. Michael Devitt, Kim Sterelny, *Limbaj și realitate. O introducere în filosofia limbajului*, Editura Polirom, Iași, 2000;
- 3.21. A.C. Grayling, *Wittgenstein*, Editura Humanitas, București, 1996.
- 3.22. Anton Hügli, Poul Lübcke, *Filosofia în secolul XX*, Volumul 2, Editura All, București, pp. 39-414.
- 3.23. Allan Janik, Stephen Toulmin, *Viena lui Wittgenstein*, Editura Humanitas, București, 1998.
- 3.24. William G. Lycan, *Philosophy of Language*, Routledge, London, New York, 2000.

5. **Modalități de predare:** Prelegerea, discuții pe texte, analiză de argumente;

4. **Modalități de examinare:** Realizarea unui proiect individual, a unei lucrări, de 5-7 pagini, pe baza bibliografiei indicate la curs; participarea activă la cursuri și seminarii constituie 1/3 din nota finală.